

Zadeva C-830/19**Predlog za sprejetje predhodne odločbe****Datum vložitve:**

15. november 2019

Predložitveno sodišče:

Tribunal de première instance de Namur (Belgija)

Datum predložitvene odločbe:

6. november 2019

Tožeča stranka:

C.J.

Tožena stranka:

Région wallonne

[...] (ni prevedeno)

*****

[...] (ni prevedeno) [postopek]

*****

I. DEJANSKO STANJE

1. [...] (ni prevedeno)
2. [...] (ni prevedeno)
3. [C.J.] je prevzel del (1/3) kmetijskega gospodarstva svojih staršev [...] (ni prevedeno), da bi nadaljeval družinsko dejavnost.

Dejavnost opravlja v obliki dejanskega združenja z očetom, F.J., ki ostaja lastnik 1/3 gospodarstva, medtem ko zadnja 1/3 pripada njegovi ženi, materi C.J..

4. [...] (ni prevedeno)

5. C.J. je 27. januarja 2016 pri Région wallonne (regija Valonija, Belgija) vložil prošnjo za pomoč za zagon dejavnosti (prva naselitev)¹ v imenu association de fait J.F. et C. (dejansko združenje J.F. in C., v nadaljevanju: dejansko združenje). [...] (ni prevedeno)

6. Région wallonne je 28. oktobra 2016 dejanskemu združenju vročila zavrnilno odločbo, ki je bila obrazložena tako:

„Negativno mnenje zaradi neupoštevanja člena 25, prvi odstavek, točka 6, arrêté du gouvernement wallon relatif aux aides au développement et à l’investissement dans le secteur agricole [odlok valonske vlade o pomoči za razvoj in naložbe v kmetijskem sektorju] in neupoštevanja člena 7(2) njegovega izvedbenega odloka. Prevzeto kmetijsko gospodarstvo ustvari standardno bruto proizvodnjo (SBP), katere zgornji prag presega dovoljeni prag 1.000.000,00 EUR.“

7. Dne 2. novembra 2016 je bil pri Organisme payeur (plačilna agencija) vložen ugovor [...] (ni prevedeno). Obrazložen je bil predvsem s tem, da bi bilo treba pri določitvi zgornjega praga SBP upoštevati dejstvo, da je kmetijsko gospodarstvo v lasti treh oseb.

8. Plačilna agencija je 17. februarja 2016 potrdila prvo odločbo: [...] (ni prevedeno)

9. C.J. je 12. oktobra 2017 pri tem sodišču vložil tožbo proti Région wallonne.

Temu sodišču predlaga, naj:

„[...] (ni prevedeno) Région wallonne naloži, naj C.J. plača glavnico v višini 70.000 EUR iz naslova pomoči za zagon dejavnosti, predvidene v odloku valonske vlade z dne 10. septembra 2015 o pomoči za razvoj in naložbe v kmetijskem sektorju, ki jo je treba zvišati za obresti [...] (ni prevedeno).“

10. Région wallonne temu sodišču predlaga, naj predlog [...] (ni prevedeno) razglasi za neutemeljen [...] (ni prevedeno).

11. [...] (ni prevedeno)

12. [...] (ni prevedeno)

II. RAZPRAVA

II.1 Nacionalna in evropska zakonodaja, ki se uporabi za spor

13. Spor se umešča v okvir vloge za pomoč za zagon dejavnosti, ki jo je C.J. vložil na podlagi:

¹ [...] (ni prevedeno)

- odloka valonske vlade z dne 10. septembra 2015 o pomoči za razvoj in naložbe v kmetijskem sektorju;
- ministrskega [izvedbenega] odloka z dne 10. septembra 2015 [...] (ni prevedeno).

II.1.1

14. S tema predpisoma se izvaja [...] (ni prevedeno) Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005.
15. [...] (ni prevedeno)
16. V naslovu III „PODPORA ZA RAZVOJ PODEŽELJA“, poglavje I, naslovljeno „Ukrepi“, člen 19 Uredbe z naslovom „Razvoj kmetij in podjetij“ določa:

„1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) pomoč za zagon dejavnosti za:

(i) mlade kmete;

(ii) nekmetijske dejavnosti na podeželskih območjih in

(iii) razvoj majhnih kmetij;

(b) naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti;

(c) letna ali enkratna plačila kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema za male kmete) in ki trajno prenesejo svoje kmetijsko gospodarstvo na drugega kmeta.

2. Podpora iz točke (a)(i) odstavka 1 se odobri mladim kmetom.

Podpora iz točke (a)(ii) odstavka 1 se odobri kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva za diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti, mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih.

Podpora iz točke (a)(iii) odstavka 1 se odobri majhnim kmetijam, kot jih opredelijo države članice.

Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih in kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva.

Podpora iz točke (c) odstavka 1 se odobri kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete in ki so v času predložitve svoje vloge za podporo upravičeni že najmanj eno leto in se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice trajno prenesli na drugega kmeta. Podpora se izplačuje od dne prenosa do 31. decembra 2020 ali izračuna glede na to obdobje in izplača kot enkratno plačilo.

3. Vsaka fizična ali pravna oseba ali skupina fizičnih ali pravnih oseb se lahko, ne glede na pravni status skupine ali njenih članov v skladu z nacionalnim pravom, šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, razen delavcev na kmetiji. Kadar se pravna oseba ali skupina pravnih oseb šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, mora ta član v času vložitve vloge za podporo opravljati kmetijsko dejavnost na kmetiji.

4. Pogoj za podporo iz točke (a) odstavka 1 je predložitev poslovnega načrta. Izvajanje poslovnega načrta se mora začeti v devetih mesecih od datuma odločitve o odobritvi pomoči.

Pri mladih kmetih, ki prejemajo podporo iz točke (a)(i) odstavka 1, je v poslovnem načrtu navedeno, da je mladi kmet v 18 mesecih od datuma vzpostavitve usklajen s členom 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v zvezi z aktivnimi kmeti.

Države članice določijo zgornji in spodnji prag za omogočenje dostopa kmetijskih gospodarstev do podpore iz točk (a)(i) in (a)(iii) odstavka 1. Spodnji prag za podporo iz točke (a)(i) odstavka 1 je višji od zgornjega praga za podporo iz točke (a)(iii) odstavka 1. Podpora je omejena na kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo opredelitvi pojma mikro- in malih podjetij.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se izplača v najmanj dveh obrokih v obdobju največ petih let. Obroki se lahko postopno znižujejo. Pogoj za izplačilo zadnjega obroka v skladu s točkama (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1 je pravilno izvajanje poslovnega načrta.

6. Najvišji znesek podpore iz točke (a) odstavka 1 je določen v Prilogi I [III]. Države članice določijo znesek podpore iz točk (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1, pri čemer upoštevajo tudi družbeno-gospodarske razmere na območju, zajetem v programu.

7. Podpora iz točke (c) odstavka 1 je enaka 120 % letnega plačila, do prejema katerega je upravičenec upravičen na podlagi sheme za male kmete.

8. Da bi zagotovili smotrno in učinkovito uporabo sredstev EKSRRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 za določitev minimalne vsebine poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz odstavka 4 tega člena.“

17. [...] (ni prevedeno)

18. Na tej podlagi je bila sprejeta Delegirana uredba Komisije (EU) št. 807/2014 z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in o uvedbi prehodnih določb.

19. V uvodni izjavi 5 te uredbe je navedeno:

„Poslovni načrti iz člena 19(4) Uredbe (EU) št. 1305/2013 bi morali zagotavljati dovolj določb, ki so potrebne za oceno doseganja ciljev izbrane dejavnosti, pri čemer je treba hkrati ustrezno upoštevati še načelo sorazmernosti.

Za zagotovitev enake obravnave upravičencev v vsej Uniji in olajšanje spremljanja bi bilo treba kot merilo, ki je namenjeno določitvi pragov iz člena 19(4) navedene uredbe, določiti proizvodni potencial kmetijskega gospodarstva.“

20. Člen 2(1) Delegirane uredbe, naslovljen „Mladi kmet“, določa:

„Države članice vzpostavijo in uporabljajo posebne pogoje za dostop do podpore, če mladi kmet, kot je opredeljen v členu 2(1)(n) Uredbe (EU) št. 1305/2013, ne vzpostavi kmetijskega gospodarstva kot njegov edini nosilec, ne glede na pravno obliko kmetijskega gospodarstva. Ti pogoji so enakovredni pogojem, ki se zahtevajo za začetek delovanja kmetijskega gospodarstva, katerega edini nosilec je mladi kmet. V vseh primerih imajo mladi kmetje nadzor nad kmetijskim gospodarstvom.“

21. Člen 5, naslovljen „Razvoj kmetij in podjetij“, določa:

„I. Poslovni načrt iz člena 19(4) Uredbe (EU) št. 1305/2013 opisuje vsaj:

(a) v primeru zagonske pomoči mladim kmetom:

(i) začetno stanje kmetijskega gospodarstva;

(ii) ključne mejnike in cilje za razvoj dejavnosti kmetijskega gospodarstva;

(iii) podrobnosti dejavnosti, vključno s tistimi, ki so povezane z okoljsko trajnostjo in učinkovitostjo virov, ki se zahtevajo za razvoj dejavnosti kmetijskega gospodarstva, kot so naložbe, usposabljanje, svetovanje ali katera koli druga dejavnost;

(b) v primeru zagonske pomoči za nekmetijske dejavnosti na podeželju: [...]

(c) v primeru zagonske pomoči za razvoj malih kmetij:

(i) začetno stanje kmetijskega gospodarstva in

(ii) podrobnosti dejavnosti, vključno s tistimi, ki so povezane z okoljsko trajnostjo in učinkovitostjo virov, ki bi lahko podpirale doseganje

ekonomske sposobnosti, kot so naložbe, usposabljanje, svetovanje ali katera koli druga dejavnost.

2. Države članice opredelijo pragove iz tretjega pododstavka člena 19(4) Uredbe (EU) št. 1305/2013 glede proizvodnega potenciala kmetijskega gospodarstva, ki se izmeri v standardnih rezultatih, kot so opredeljeni v členu 5 Uredbe Komisije (ES) št. 1242/2008 [...], ali enakovrednih rezultatih.“

II.1.2

22. Odlok valonske vlade z dne 10. septembra 2015 o pomoči za razvoj in naložbe v kmetijskem sektorju določa merila za upravičenost

- vzpostavitve s prevzemom ali ustanovitvijo;
- vlagatelja;
- prevzetega ali ustanovljenega kmetijskega gospodarstva.

23. Člen 25 odloka valonske vlade v zvezi z upravičenostjo kmetijskega gospodarstva določa:

„Prevzeto ali ustanovljeno kmetijsko gospodarstvo izpolnjuje naslednje pogoje:

[...] (ni prevedeno)

6. njegova standardna bruto proizvodnja v smislu člena 5 Uredbe Komisije št. 1242/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi tipologije Skupnosti za kmetijska gospodarstva upošteva spodnji in zgornji prag, ki ju določi minister. [...]

[...] (ni prevedeno)“

24. Ministrski [izvedbeni] odlok z dne 10. septembra 2015 v členu 7 določa:

„[...] (ni prevedeno)

Zgornji prag iz člena 25, prvi odstavek, točka 6, odloka valonske vlade z dne 10. septembra 2015 je en milijon EUR, če mladi kmet vzpostavi kmetijsko gospodarstvo, in en milijon petsto tisoč EUR, če kmetijsko gospodarstvo hkrati vzpostavi dva ali več mladih kmetov.“

II.2 Uporaba v obravnavani zadevi

25. V zvezi z vlogo C.J. se je v zavrnilni odločbi Région wallonne obravnavalo le merilo o prevzetem kmetijskem gospodarstvu.

26. Natančneje, upoštevalo se je neizpolnjevanje šestega pogoja, kot je določen v členu 7(2), drugi pododstavek, ministrskega izvedbenega odloka, oziroma

prekoračitev zgornjega praga enega milijona EUR za standardno bruto proizvodnjo (SBP)² kmetijskega gospodarstva.

27. Région wallonne je za presojo vloge C.J. in ugotovitev, ali SBP dosega zgornji prag, upoštevala celotno kmetijsko gospodarstvo.
28. Ker je C.J. prevzel le del kmetijskega gospodarstva, meni, da je upoštevanje proizvodnega potenciala celotnega kmetijskega gospodarstva kot vrednosti zgornjega praga diskriminatorna in nesorazmerna metoda, ker ne upošteva ciljev, ki jih uresničujejo predpisi.
29. Sklicuje se na:
  - kršitev člena 2 Uredbe št. 807/2014 z ministrskim odlokom z dne 10. septembra 2015, ker se v tem odloku pri določitvi zgornjega praga ne razlikuje med položajem mladega kmeta, ki kmetijskega gospodarstva ne vzpostavi kot njegov edini nosilec, kar velja zanj, in položajem mladega kmeta, ki prevzame kmetijsko gospodarstvo, da bi postal njegov edini nosilec. [...] (ni prevedeno)

Zatrjevana kršitev člena 2 Uredbe št. 807/2014

30. Proizvodni potencial kmetijskega gospodarstva se je upošteval kot merilo za določitev pragov iz člena 19(4) Uredbe št. 1305/2013 [...] (ni prevedeno), da bi se zagotovila enaka obravnava upravičencev v vsej Uniji in olajšalo spremljanje.³
31. S tem istim ciljem člen 2(1) Uredbe št. 807/2014, naslovljen „Mladi kmet“, določa:

„Države članice vzpostavijo in uporabljajo posebne pogoje za dostop do podpore, če mladi kmet, kot je opredeljen v členu 2(1)(n) Uredbe (EU) št. 1305/2013, ne vzpostavi kmetijskega gospodarstva kot njegov edini nosilec, ne glede na pravno obliko kmetijskega gospodarstva. Ti pogoji so enakovredni pogojem, ki se zahtevajo za začetek delovanja kmetijskega gospodarstva, katerega edini nosilec je mladi kmet. V vseh primerih imajo mladi kmetje nadzor nad kmetijskim gospodarstvom.“
32. C.J. meni, da je s to določbo državam članicam naložena obveznost, da vzpostavijo posebne pogoje za dostop v korist mladega kmeta, ki kmetijskega gospodarstva ne vzpostavi kot njegov edini nosilec, da bi se upoštevala razlika med njegovim položajem in položajem mladega kmeta, ki kmetijsko gospodarstvo prevzame, da bi postal njegov edini nosilec. Vendar v členu 7 ministrskega odloka

² Namen SBP je določiti ekonomsko velikost kmetijskih gospodarstev. Opisuje proizvodni potencial kmetijskega gospodarstva. [...] (ni prevedeno)

³ Uvodna izjava 5 Uredbe Komisije št. 807/2014.

ta določba ni bila upoštevana. Upoštevana bi bila lahko le, če bi se SBP upoštevala sorazmerno z njegovim deležem prevzetega kmetijskega gospodarstva.

33. [...] (ni prevedeno)
34. Région wallonne meni, da se člen 2 ne nanaša na morebitno diskriminacijo med mladim kmetom, ki sam prevzame kmetijsko gospodarstvo, in mladim kmetom, ki vstopi v obstoječe kmetijsko gospodarstvo, temveč je njegov edini namen državam članicam prepovedati, da izvajajo diskriminacijo glede na uporabljeno pravno obliko. Poudarja, da „*evropski predpisi pomoč za zagon dejavnosti uvrščajo v okvir podpore pri prevzemu kmetijskega gospodarstva in pri njegovem upravljanju s strani mladih*“.
35. Vendar se pomoč lahko, kot valonski predpisi določajo v primeru vzpostavitve s prevzemom, to je „*pridobitve dela ali celote predhodno obstoječega kmetijskega gospodarstva s strani mladega kmeta*“⁴, odobri mlademu kmetu, ki lahko ni edini nosilec kmetijskega gospodarstva, ampak le izvaja učinkovit nadzor nad tem gospodarstvom.
36. V tem primeru mladi kmet izvaja [...] (ni prevedeno) nadzor nad kmetijskim gospodarstvom z osebami, ki lahko niso upravičene do sporne pomoči.
37. Zato obstaja dvom o:
  - razlagi člena 2 Uredbe št. 807/2014 v zvezi s posebnimi pogoji, ki jih je treba vzpostaviti za dostop do podpore za mladega kmeta, ki ne vzpostavi kmetijskega gospodarstva kot njegov edini nosilec, in pojma „*[pogojev, ki] so enakovredni pogojem, ki se zahtevajo za začetek delovanja kmetijskega gospodarstva, katerega edini nosilec je mladi kmet*“;
  - tem, ali ta določba nasprotuje temu, da člen 7 ministrskega odloka z dne 10. septembra 2015 ne določa, da se za določitev SBP, ki se upošteva v zvezi z zgornjim pragom, upoštevajo samo delež mladega kmeta v kmetijskem gospodarstvu ali delovne enote (DE).

II.3 Vprašanje za predhodno odločanje

38. [...] (ni prevedeno)
39. [...] (ni prevedeno)
40. [...] (ni prevedeno)
41. [...] (ni prevedeno)

⁴ Člen 17 odloka valonske vlade.

42. Zavrnilna odločba Région wallonne temelji na preseganju zgornjega praga. Zato se zdi primerno v vprašanju ta prag upoštevati. Pomemben element je tudi pojem edinega nosilca kmetijskega gospodarstva.
43. Zato je treba postaviti vprašanje, kot je navedeno v izreku.

IZ TEH RAZLOGOV

[...] (ni prevedeno)

TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DE NAMUR (prvostopenjsko sodišče v Namurju) [...] (ni prevedeno)

44. Pred odločanjem o vsebini spora Sodišču postavlja to vprašanje:

Ali členi 2, 5 in 19 Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz EKSRP in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 v povezavi s členom 2 [Delegirane uredbe] Komisije (EU) št. 807/2014 z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podpori za razvoj podeželja iz EKSRP in o uvedbi prehodnih določb nasprotujejo temu, da države članice v okviru izvajanja teh določb za določitev spodnjega in zgornjega praga upoštevajo celotno kmetijsko gospodarstvo, in ne le deleža mladega kmeta v tem gospodarstvu in/ali delovnih enot (DE), če je kmetijsko gospodarstvo organizirano v obliki dejanskega združenja, v katerem mladi kmet pridobi solastniški delež in postane nosilec gospodarstva, vendar ne edini?

[...] (ni prevedeno)